

СИЛАБУС
освітнього компонента
«Долікарська медична допомога»

**Освітньо-професійний
ступінь:**

фаховий молодший бакалавр

**Освітньо-професійна
програма:**

Фізична культура і спорт

Галузь знань:

01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність:

017 Фізична культура і спорт

**Посилання на курс у системі
дистанційного навчання:**

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1431>

Семестр:

Кількість

Мова викладання:

II (VI)

кредитів:

державна (українська)

4

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу:

Анатолій МИХАЛЬСЬКИЙ, кандидат медичних наук кафедри інклюзивної освіти, реабілітації та гуманітарних наук НРЗВО КПДІ.

Ірина КОВАЛЬЧУК, викладач фізичної культури циклової комісії соціальної роботи, психології та фізичної культури.

**Контактна
інформація:**

тел. **0977857117**

e-mail: ira-top-spin@ukr.net

**Інформація про
консультації (за
потреби):**

очна/онлайн (Viber, Google Meet, Zoom) (за потреби)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни:	Полягає у формуванні у здобувачів освіти системи базових теоретичних знань та практичних умінь щодо надання першої долікарської допомоги при невідкладних станах, травмах та гострих патологічних процесах, а також розвитку професійних компетентностей, необхідних для правильної оцінки стану постраждалого та здійснення невідкладних заходів до прибуття медичних працівників.
---	---

	Дисципліна спрямована на виховання відповідального ставлення до життя і здоров'я людей та дотримання принципів академічної доброчесності й професійної етики у процесі навчання та майбутній практичній діяльності.
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість змістовий модулів	2
Форма навчання	очна
Статус навчальної дисципліни	<i>обов'язковий освітній компонент</i>
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	Перелік навчальних предметів, які мають бути вивчені раніше: біологія і екологія
Підсумковий (семестровий, річний) контроль	<i>Диференційований залік</i>

**ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ІК	Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в галузі фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
ЗКЗ	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СК4	Здатність до використання знань про будову й функціонування організму людини для ефективної розробки індивідуальних та групових оздоровчих, навчально-тренувальних програм.
СК5	Здатність до виконання інструкції долікарської допомоги під час виникнення невідкладних станів.
СК7	Здатність до аналізу проявів психо-емоційного стану людини під час і після занять фізичною культурою і спортом.
СК8	Здатність до проведення контролю стану організму під впливом фізичних навантажень за функціональними показниками.
РН 15	Застосовувати у професійній діяльності знання анатомо-фізіологічних особливостей організму людини під час планування занять фізичною культурою і спортом.

РН 16	Визначати та здійснювати контроль функціонального, психоемоційного, фізичного станів організму людини до, під час та після занять фізичною культурою і спортом.
РН 17	Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи долікарської медичної допомоги.						
4				6	Тема 1. Нормативно-правові основи надання домедичної допомоги.	Знати: основні нормативно-правові акти України, що регламентують надання домедичної допомоги (Закони України, постанови КМУ, накази МОЗ, протоколи домедичної допомоги); правові обов'язки та межі компетенції особи, яка надає домедичну допомогу; вимоги до безпеки надавача та постраждалого згідно з чинними стандартами; правові аспекти виклику екстреної медичної допомоги та взаємодії з екстреними службами. Розуміти: принципи правової відповідальності за ненадання допомоги або завдання шкоди при її наданні; значення нормативно-правового регулювання для забезпечення якісної та безпечної домедичної допомоги; алгоритм дій першого реагувальника відповідно до законодавства; важливість дотримання етичних норм, доброчесності та конфіденційності під час надання допомоги. Вміти: орієнтуватися в законодавчих документах, що регулюють домедичну допомогу, та застосовувати їхні положення на практиці; визначати свої повноваження і межі відповідальності у ситуаціях надання допомоги; правильно організовувати дії на місці події відповідно до правових вимог; взаємодіяти з екстреними службами згідно з установленими правилами та алгоритмами.
2	2			4	Тема 2. Загальні поняття про анатомію та фізіологію людини.	Знати: будову організму людини як цілісної біологічної системи та основні структурні рівні організації (клітина, тканини, органи, системи органів);

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						основні фізіологічні функції організму та їхнє значення для життєдіяльності; анатомічні та фізіологічні особливості життєво важливих систем: серцево-судинної, дихальної, нервової, опорно-рухової, ендокринної, травної, видільної; нормальні показники життєвих функцій (пульс, дихання, температура, артеріальний тиск) і фактори, що впливають на їх зміну. Розуміти: взаємозв'язок між анатомічною будовою і функціями органів та систем; принципи підтримання гомеостазу та реакції організму на стресові фактори; значення основних життєвих показників для оцінки стану постраждалого; типові фізіологічні реакції організму на травму, крововтрату, біль, шоківі стани. Вміти: орієнтуватися в анатомічних орієнтирах тіла людини під час огляду постраждалого; оцінювати основні життєві показники та робити попередні висновки про стан організму; застосовувати знання з анатомії та фізіології для визначення пріоритетності дій при домедичній допомозі; виявляти ознаки порушення життєво важливих функцій і приймати рішення щодо подальших дій відповідно до стану постраждалого.
4	2			2	Тема 3. Правила поведінки на місці події при наданні домедичної допомоги.	Знати: основні принципи безпеки на місці події (оцінка обстановки, виявлення небезпек, забезпечення власної безпеки); правила взаємодії з постраждалим та іншими учасниками події; алгоритм первинного огляду місця події; етичні норми поведінки та вимоги конфіденційності під час надання допомоги. Розуміти: важливість особистої безпеки надавача та необхідність усунення або мінімізації загроз до початку допомоги; логіку організації дій першого реагувальника відповідно до алгоритмів міжнародних стандартів; значення комунікації

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						постраждалим, очевидцями та екстреними службами; ризики, пов'язані з неправильним поводженням на місці події. Вміти: оцінювати місце події на наявність потенційних небезпек (вогонь, газ, електрика, дорожній рух, агресивні люди тощо); правильно організовувати простір для надання допомоги й забезпечувати безпечний доступ до постраждалого; встановлювати контакт із постраждалим, проводити первинний огляд і визначати пріоритети допомоги; взаємодіяти зі свідками події та передавати чітку інформацію екстреним службам (що сталося, скільки постраждалих, характер небезпеки).
6				10	Тема 4. Огляд та переміщення постраждалого.	Знати: алгоритм первинного та вторинного огляду постраждалого; правила оцінки свідомості, дихання, кровообігу та наявності загрозливих для життя станів; основні способи безпечного переміщення постраждалого (перенесення, транспортування, евакуація); протипоказання до переміщення постраждалого та ризики, пов'язані з неправильними діями. Розуміти: значення послідовного та швидкого огляду для визначення пріоритетів допомоги; необхідність мінімізації рухів постраждалого, особливо при підозрі на травму хребта; принцип «не нашкодь» під час переміщення і транспортування; важливість правильного вибору способу переміщення залежно від виду ушкодження, стану та обставин події. Вміти: проводити первинний (огляд ABC/C) та вторинний огляд постраждалого з метою виявлення загрозливих станів; визначати потребу у переміщенні та обирати найбезпечніший спосіб евакуації;

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						застосовувати базові техніки переміщення: підтримка під руки, перенесення на собі, перетягування, переміщення за допомогою підручних засобів; працювати у команді при переміщенні постраждалого, коректно координувати дії з іншими надавачами допомоги.
Змістовий модуль 2.						
Практичні основи надання медичної допомоги при невідкладних станах						
4	4			6	Тема 5. Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації.	Знати: визначення термінальних станів (клінічна смерть, агонія, предагональний та постагональний стан); основні ознаки клінічної смерті та критерії, за якими визначається потреба у проведенні СЛР; алгоритм базової серцево-легеневої реанімації (BLS) для дорослих і дітей; правила застосування автоматичного зовнішнього дефібрилятора (АЗД/АЕД); протипоказання до проведення реанімації та ознаки її неефективності. Розуміти: фізіологічні основи зупинки кровообігу й дихання та значення своєчасного початку реанімаційних заходів; критичність перших хвилин після зупинки серця для виживання постраждалого; важливість правильного алгоритму дій, безпеки та командної роботи під час проведення СЛР; роль якісних компресій грудної клітки й ранньої дефібриляції у відновленні життєвих функцій. Вміти: визначати ознаки клінічної смерті, оцінювати стан постраждалого за схемою АВС; проводити базову серцево-легеневу реанімацію: виконувати якісні компресії, штучну вентиляцію легенів; користуватися автоматичним зовнішнім дефібрилятором та виконувати його голосові інструкції; діяти відповідно до міжнародних і національних протоколів домедичної допомоги в разі раптової зупинки серця; підтримувати власну безпеку та організовувати дії інших осіб під час надання реанімаційної допомоги.
2	6			2	Тема 6. Домедична	Знати: класифікацію кровотеч (артеріальні,

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					<i>допомога при кровотечах з основами десмургії.</i>	венозні, капілярні, внутрішні, зовнішні); основні ознаки та симптоми різних видів кровотеч;правила зупинки кровотечі: прямий тиск на рану, туга пов'язка, підняття кінцівки, джгутове накладання;види медичних та імпровізованих засобів для зупинки кровотечі (джгути, бинти, тампони, давлячі пов'язки); Розуміти: небезпеку гострої крововтрати та її вплив на життєві функції організму;важливість швидкого й правильного вибору методу зупинки кровотечі залежно від її типу та локалізації; ризику неправильного накладання джгута та надмірного тиску пов'язки; Вміти: визначати тип кровотечі за зовнішніми ознаками та обирати відповідний спосіб її зупинки;накладати тиснучу, фіксуючу, колосовидну, пов'язку-«хустку», пов'язку на голову, грудну клітку, кінцівки;правильно застосовувати джгут (турнікет): визначати місце накладання, фіксувати час, контролювати стан постраждалого; використовувати імпровізовані засоби при відсутності стандартного обладнання; проводити первинний догляд за раною (захист, тампонування, тимчасова фіксація) до прибуття медиків.
6	14			8	Тема 7. Домедична допомога при травмах та пораненнях. Транспортна іммобілізація.	Знати: класифікацію травм та поранень (закриті, відкриті, комбіновані, множинні, поєднані); основні механізми травмування та їх небезпечні наслідки для організму; принципи домедичної допомоги при різних видах травм: ранах, переломах, вивихах, забиттях, розтягненнях, ушкодженнях м'яких тканин; правила накладання пов'язок та основи десмургії при травмах;види та принципи транспортної іммобілізації;вимоги до безпечного переміщення постраждалого при підозрі на травму хребта або таза. Розуміти: важливість швидкої та правильно організованої домедичної допомоги при

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						травмах для зменшення ускладнень; алгоритм оцінки травмованого за принципом «огляд - стабілізація - іммобілізація - евакуація»; ризиків неправильного переміщення постраждалого та наслідки для його стану; значення адекватної іммобілізації для попередження додаткового травмування; відмінності між видами іммобілізаційних засобів та їх застосування у різних ситуаціях. Вміти: проводити первинний і вторинний огляд постраждалого з травмами; надавати домедичну допомогу при закритих та відкритих травмах, включно з контролем кровотечі, обробкою ран, накладанням пов'язок; визначати тип травми та обирати адекватний спосіб іммобілізації; накладати транспортні шини (пневматичні, стандартні, підручні) відповідно до локалізації ушкодження; виконувати фіксацію кінцівок, таза, хребта, забезпечувати правильне положення постраждалого до прибуття медичних працівників; безпечно переміщати постраждалого за допомогою прийомів і засобів транспортування; взаємодіяти з екстреними службами та готувати постраждалого до евакуації.
6	6			6	Тема 8. Домедична допомога при ушкодженнях екогенними чинниками навколишнього середовища.	Знати: класифікацію екогенних чинників (температурні, хімічні, електричні, радіаційні, біологічні) та їхній вплив на організм людини; механізми розвитку ушкоджень: опіків, обморожень, уражень електричним струмом, отруєнь токсичними речовинами; загальні принципи надання домедичної допомоги при екогенних ураженнях; правила безпеки надавача при роботі в умовах впливу екологічних чинників. Розуміти: особливості клінічних проявів різних видів екогенних ушкоджень та критерії їх тяжкості; алгоритми дій першого реагувальника при опіках, обмороженнях, теплових та сонячних ударах, ураженні струмом, хімічних ураженнях; принципи мінімізації ризику вторинних ушкоджень постраждалого;

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						важливість дотримання заходів безпеки та попередження власного ураження. Вміти: визначати тип і ступінь ушкодження, спричиненого екогенними чинниками; надавати домедичну допомогу при термічних (опіки, обмороження), хімічних, електричних та інших ураженнях; здійснювати первинну евакуацію постраждалого із небезпечної зони з дотриманням правил безпеки; обробляти уражені ділянки відповідно до стандартів домедичної допомоги та забезпечувати стабілізацію стану до прибуття медиків.
2	6			-	Тема 9. Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань.	Знати: основні види невідкладних станів, що виникають при соматичних захворюваннях (гіпертензивний криз, гіпоглікемія, діабетична кома, бронхоспазм, напад стенокардії, анафілаксія тощо); клінічні ознаки, що свідчать про загрозу життю при загостренні хронічних соматичних патологій; принципи домедичної допомоги при кардіологічних, ендокринних, респіраторних, алергологічних та інших невідкладних станах; стандартизовані алгоритми дій (ABCDE, SAMPLE, OPQRST) під час оцінки та підтримки стану постраждалого; правила безпечного застосування доступних засобів домедичної допомоги (нітрогліцерин, інгалятори, глюкоза тощо) у межах компетенції надавача. Розуміти: патофізіологічні механізми розвитку невідкладних станів на тлі соматичних захворювань; важливість раннього розпізнавання критичних симптомів та ризиків (біль у грудях, різка задишка, порушення свідомості, судом, падіння рівня глюкози тощо); межі власної компетентності при наданні допомоги та принципи безпечної взаємодії з постраждалим; значення своєчасного виклику екстреної медичної допомоги та передачі інформації диспетчеру; важливість етичного підходу, психологічної підтримки постраждалого та збереження конфіденційності. Вміти:

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						швидко оцінювати стан постраждалого та визначати ознаки невідкладного стану; надавати домедичну допомогу при гострих кардіологічних станах (напад стенокардії, підозра на інфаркт, аритмії) у межах дозволених дій; виконувати дії при нападах бронхоспазму, астми, гострої задишки; застосовувати алгоритми допомоги при гіпоглікемії, діабетичній комі, тепловому чи судомному нападі; розпізнавати анафілактичну реакцію та надавати допомогу до прибуття медиків; забезпечувати психологічну підтримку та створювати безпечні умови до прибуття бригади ЕМД; ефективно взаємодіяти з екстреними службами та передавати структуровану інформацію про стан постраждалого.
36	40			44		Всього

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diialnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти	Зарахування результатів навчання у неформальній та інформальній освіті здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у НРЗВО КПДІ, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю): закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. 1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження. 2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів

	навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою. 3. Система оцінювання. Здобувач отримує: - відмінно (12-10 балів), якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення; - добре (9-7 балів): якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем; - задовільно (6-4 балів): короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідовує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до заліку	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до диференційованого заліку.
Підсумкова залікова оцінка з дисципліни	Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів освіти враховує виконання усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою з навчальної дисципліни «Долікарська медична допомога». Для поточного оцінювання знань та диференційованого заліку використовується 12-бальна шкала з переведенням підсумкової оцінки у 4-бальну. Деталі, щодо підсумкового контролю окреслені у «Положенні про

організацію освітнього процесу» та «Положенні про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальної діяльності студента

Оцінювання за 4-бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно варіативний)	добре	Зараховано з оцінкою «добре»
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

Оцінювання за 12-бальною шкалою

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу

		частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо- професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний

		до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
--	--	---

*Переведення 12-бальної шкали у 4-бальну
шкалу.*

<i>Оцінка за 12-бальною шкалою</i>	<i>Оцінка за 4-бальною шкалою</i>
10-12 балів	відмінно
7-9 балів	добре
4-6 балів	задовільно
0-3 балів	незадовільно

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ:

Нормативно-правова база	1. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-XII // Відомості Верховної Ради України офіційне видання від 26.01.1993. № 4, стаття 19. Редакція від 27.06.2020 р. відповідно до Закон України від 19.06.2020 р. № 737-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text 2. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 05.07.2012 № 5081-VI // Відомості Верховної Ради України від 26.07.2013. № 30, стор. 1599, стаття 340. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text 3. Закон України «Про забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення», 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text 6. Постанова Верховної Ради України про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про реформу охорони здоров'я в Україні» від 21 квітня 2016 р. №1338-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1338-19#Text 4. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 2015 р., № 40-41, с. 1970, стаття 379. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text 5. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР (станом на 15 березня 2016 р.). URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text 6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти» від 29 березня 2017 № 346: URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ27273.html 8. Наказ МОЗ України від 07.07.1998 № 187 «Про затвердження переліків лікарських засобів у медичних аптечках транспортних засобів» // Офіційний вісник України від 06.08.1998. № 29, стор. 153, стаття 1110, код акту 5727/1998. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0465-98#Text 7. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-14#n41 10. Наказ МОЗ України Порядок
-------------------------	---

- надання домедичної допомоги постраждалим при серцевому нападі від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-14#Text>
8. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0756-14#Text>
 9. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму грудної клітки» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0757-14#Text>
 10. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-14#Text>
 11. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-14#n2>
 12. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травматичній ампутації» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0760-14#n2>
 13. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при позиційному стисканні м'яких тканин» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. 2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. h URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0761-14#n2> 20. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. 2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0762-14#n2>
 14. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів – обтурації стороннім тілом» від 16.06.2014. 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. 2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0763-14#n2>
 15. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. 2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0765-14#n2>
 16. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з опіками» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. 2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0767-14#n2>
 17. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. 2014. 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0769-14#n2> 25. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням/відмороженням» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0768-14#n2>
 18. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL:

	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0770-14#n2 19. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травмах та пошкодженнях очей» від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0771-14#n2 20. Наказ МОЗ України Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0753-14#Text 21. Наказ МОЗ України Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма) від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0754-14#Text 22. Наказ МОЗ України Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження живота від 16.06.2014 № 398 // Офіційний вісник України від 01.08.2014. № 59, стор. 54, стаття 1621, код акту 73267/2014 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0755-14#Text
Основна література	1. Білоус Т. Л. Вегето-судинна дистонія – проблема студентської молоді. Правова наука і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 травня 2021 року, м. Суми) Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2021. с. 129–131. URL: https://sumy.univd.edu.ua/files/conference/conference_teacher_2021.pdf 2. Білоус Т. Л. Долікарська допомога: навч. посіб. МВС України, Сумс. філ. Харків. нац. ун-ту внутр. справ. Суми: видав.-вироб. підприємство «Мрія», 2020. 148 с. 3. Білоус Т.Л., Кугуєнко Д.О. «Надання домедичної допомоги постраждалим із психогенними реакціями в надзвичайних ситуація». Питання сучасної науки і права: матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти (21 квітня 2023р., м. Суми) Сумська філія ХНУВС. Суми: СФХНУВС, 2023. С. 206-208. 4. Крилюк В.О., Юрченко В.Д., Гудима А.А. та ін. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник Київ: НВП "Інтерсервіс", 2014. 84 с. 5. Кікінчук В. В., Книженко С. О., Савчук Т. І. та ін. Домедична підготовка : навч. посіб. кол. авт. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2021. 176 с. ISBN 978-966-610-247-1. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10716 6. Стандарт підготовки: Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї). Вид. 1. Київ : «МП Леся», 2015. 7. Тарасюк В.С., Матвійчук М.В. Паламар М.В., Поляруш В.В., Корольова Н.Д., Подолян В.М. Малик С.Л., Кривецька Н.В. Перша медична (екстрена) допомога з елементами тактичної медицини на до госпітального етапі в умовах надзвичайних ситуацій. Київ: Медицина, 2015. 8. Тарасюк В.С., Матвійчук М.В., Паламар І.В., Корольова Н.Д., Кучанська Г.Б., Новицький Н.О. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги: Підручник. Київ: «Медицина», 2011. 526 с.

Додаткова література	1. Білоус Т.Л. Професійний саморозвиток і самовиховання майбутніх фахівців як складові сучасного освітнього процесу в умовах воєнного стану. Інноваційна педагогіка. Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 61. Т. 1. С. 93-97. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/vip61 2. Білоус Т.Л. Особливості тейпування в медицині та спорті. Правова наука і державотворення в Україні у контексті інтеграційних процесів: матеріали XIV Міжнар. наук.-практ. конф. (19.05.2023р., м. Суми). Сумська філія ХНУВС. Суми: СФ ХНУВС, 2023. С. 197-199. 3. Білоус Т.Л. Підвищення професійної діяльності у надзвичайних ситуаціях працівників органів внутрішніх справ України. Правова наука і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції: Матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції (24-25 травня 2019 р., м. Суми) Сумська філія ХНУВС. Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2019. С. 184–186. 4. Білоус Т.Л. Проблема аутизму як соціальний феномен у сучасному суспільстві. 25 років становлення Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ: славетна історія та горизонти майбутнього: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (21- 22 лютого 2020 року, м. Суми) Сумська філія ХНУВС. Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2020. С. 292–294.
Інтернет-ресурси	1. офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України URL: http://mon.gov.ua/ 2. офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика; URL: http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/ 3. офіційний веб-сайт Президента України. URL: http://president.gov.ua 4. офіційний портал Верховної Ради України; URL: http://rada.gov.ua/ 5. Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: http://www.kmu.gov.ua/ 6. офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України URL: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/ 7. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL: http://www.nbuv.gov.ua/ 8. Національна Парламентська бібліотека України URL: http://www.nplu.org/